

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes allpool toodust ja võttes aluseks maapõueseaduse § 26, 32 ja 35 ning Kasetuka talu OÜ taotluse, otsustan:

- 1.1. anda Kasetuka talu OÜ-le geoloogilise uuringu luba L.MU/518834 Kolleri VII uuringuruumis kehtivusajaga 2 aastat;
- 1.2. kanda loale kõrvaltingimus: Kasetuka maaüksusel asuva maja elanikke tuleb töödest ja võimalikust häirivast mürast eelnevalt teavitada. Vajadusel teha töid ajal, kui elanikke kodus pole;
- 1.3. korraldus jõustub Kasetuka talu OÜ-le teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

Kasetuka talu OÜ (registrikood 16399240, aadress Kasetuka, Saverna küla, Kanepi vald, Põlva maakond) esitas 24.02.2023 Keskkonnaametile taotluse geoloogilise uuringu loa saamiseks Kolleri VII uuringuruumis (edaspidi uuringuluba, registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 24.02.2023 numbriga DM-123876).

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Saverna külas, Kanepi vallas, Põlva maakonnas, eraomandisse kuuluval kinnistul Kasetuka (katastritunnus 85603:001:0621). Taotletava uuringuruumi teenindusala kogupindala on 0,92 ha. Uuringu eesmärk on tarbevaru tasemel välja selgitada uuringuruumis levivate setete (liiv ja/või kruus) maht, kvaliteet ning kasutamise võimalused. Maavara soovitakse kasutada piirkonna teede ehitusel ja ehitustöödel. Uuringute käigus planeeritakse rajada kuni 8 uuringukaevet ja kuni 8 puurauku sügavusega kuni 12 m; muud kavandatavad sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine uuringupunktides, topogeodeetiline mõõdistamine, proovide võtmine granulomeetrilise koostise määramiseks ning füüsikalise-mehaanilisteks katseteks. Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Tartu maakond, Tartu linn, Tartu linn, Liiva tn 41, 50303). Loa taotletav kehtivusaeg on 2 aastat.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri andmete volitatud töötaja Maa-amet (10.03.2023 kiri nr 9-3/23/4187-2).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub osaliselt Kolleri-Saverna kruusamaardla

(maavarade registri registrikaart nr 0556) ehituskruusa aktiivse reservvaru 3 plokiga. Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjanurgast ~ 3,1 m ja loodeservast kuni 2,3 m kaugusel asub olemasolev Kolleri liivakarjääri mäeeraldis (loa nr KL-512048, loa omaja AS TREV-2 Grupp, kehtiv kuni 25.05.2036) ja selle teenindusmaa.

Taotletava uuringuruumi teenindusala läbivad Elektrilevi OÜ 1-20 kV keskpinge elektriõhuliinid VESKI:MAA ja Tundmatu õhuliin (VID koodid vastavalt K4846124 ja K4492585; kaitsevöönd 10 m liini teljest). Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunaservast ~ 10 m kaugusel asub Elektrilevi OÜ 1-20 kV keskpinge elektriõhuliin Tundmatu õhuliin (VID kood K1724179; kaitsevöönd 10 m liini teljest) ja põhjaservast kuni 0,4 m kaugusel asub Elektrilevi OÜ elektrimaakaabelliin VESKI:MAA (VID kood KKL4846124; kaitsevöönd 1 m liini teljest). Seletuskirjas on selgitatud, et elektripaigaldiste kaitsevöönditesse uuringupunkte ei rajata.

Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjanurgast ~ 98,3 m kaugusel asub kuni 10 ha pindalaga veekogu Kolleri karjäär (Eesti looduse infosüsteemi kood VEE2107520), kattumist selle veekaitsevööndi (10 m) ega kalda piiranguvööndiga (50 m) ei ole. Keskkonnaportaali andmetel on eelnimetatud veekogu näol tegemist tehiskärgvega. Veekogu asub maardlal ja mäeeraldisel.

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 24.02.2023.

Kolleri VII uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Kolleri VII uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 15.03.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 15.03.2023 kirjaga nr DM-123876-3. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis loa andja 15.03.2023 kirjaga nr DM-123876-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Kanepi Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kanepi Vallavolikogu 20.04.2023 otsusega nr 1-3/12 nõustus Kolleri VII uuringuruumile uuringuloa andmisega.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja XX.04.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti laekus/ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ja lõikele 3 taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis Kasetuka talu OÜ-lt XX.04.2023 kirjaga nr DM-123876-X arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Kasetuka talu OÜ tähtaja jooksul (kaks nädalat) ei vastanud/nõustus.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt Uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu1“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond), kes omab tegevusluba hüdrogeoloogiliste tööde teostamiseks.

MaaPS §-s 27 lg 3-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei esine.

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (edaspidi JäätS) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis Kasetuka talu OÜ 24.02.2023 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi määrus 1) ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtete, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringulooga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusala läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kolleri VII uuringuruumi uuringuloale on mõistlik seada kõrvaltingimuseks Kasetuka maaüksusel elavate inimeste teavitamine välitöödest ja võimalikust müra.

Ühinenud Kanepi valla üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad endiste valdade üldplaneeringud. Kavandatav tegevus ei lähe vastuollu kehtiva Valgjärve valla üldplaneeringuga (kehtestatud 26.08.2008).

Kavandatav uuring viiakse läbi masinatega, mis ei nõua olulisel määral elektri- ega kütuseenergiat. Uuringu läbiviimiseks kasutatakse tehnilise ülevaatusel läbinud masinaid. Kuna uuringu pinnas on looduslikult niiske, siis täiendavat õhusaastet (tolmuheidet) ei teki kaevandi/puuraugu rajamisel ega likvideerimisel.

Uuringupunktide rajamisel ei toimu ohtlike ainete heidet vette ega pinnasesse ning puudub ka heide õhku. Samuti ei kaasne geoloogilise uuringuga olulist müra-, valguse-, soojuse-, kiirguse- ja lõhnareostust. Samuti ei kaasne geoloogilise uuringuga vibratsiooni – ei viida läbi lõhkamisi ja puurimisel kasutatakse keerd-, mitte löökpuurimist. Tulenevalt töötervishoiu nõuetest, on tehnikale seatud vibratsiooni piirnõuded juba valmistajatehases.

Mõningal määral tekitavad uuringut läbi viivad masinad müra, aga seda võib võrrelda

põllumajandusmasinate poolt tekitatava või karjäärides töötavate masinate müraga. Geoloogilisel uuringul kasutatava tehnika (ekskavaatori, diiselmootori poolt käitava puuragregaadi) müratase võib tootjatehaste andmetel ulatuda masinast (punktmüraallikast) ligikaudu 10 m kaugusel kuni 80 dB-ni. Müraallikast eemaldudes müratase alaneb. Müra tekitatakse vaid välitööde ajal päevasel ajal.

Puuraugud ja kaevandid likvideeritakse kohe pärast geoloogilise läbilõike kirjeldamist ja proovide võtmist väljavõetud materjaliga ning likvideerimise kohta koostatakse vastavasisuline likvideerimise akt. Veeproove ei võeta. Ümbrus korrastatakse uuringueelsesesse seisukorda.

Vältimaks uuringu käigus tekkida võivaid avariolukordi, järgitakse uuringu ajal rangelt kõiki ohutustehnika nõudeid, kasutatakse korrastustehnikat, mis on läbinud perioodilise tehnilise ülevaatuse ning tööde tegijad omavad selleks vajalikke oskusi ja kogemusi. Tuleb jälgida, et oleks kasutusele võetud meetmed ettenägematu avariireostuse likvideerimiseks ja kokku kogumiseks. Sellest tulenevalt on tegevusega kaasnevate avariolukordade esinemise võimalikkus väga madal ja tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohtu ei ole.

Välitööde esimesel etapil rajatakse teenindusalale ekskavaatoriga kuni 8 kaevandit (sügavusega kuni 7 meetrit ja ristlõikega ligikaudu 2,5 X 4 m. Kaevandi sügavus sõltub eelkõige kaevesügavusest (noole pikkusest) ja kaevandi ristlõike suurus kaevandatava materjali nõlva püsivusest. Juhul kui kaevandites kasulikku kihti (liivavõi kruusalasundit) ei läbitud, korrastatakse kaevandite asukohad (kaevandid täidetakse sealt väljatõstetud materjaliga, tihendatakse ja silutakse). Välitööde teisel etapil rajatakse keerdpuurimise meetodil välitööde esimesel etapil rajatud ja likvideeritud kaevandite asukohtadesse kuni 12 m sügavused puuraugud. Uuringu tegemisel järgitakse keskkonnakaitse ja ohutustehnika nõudeid ning vastavate tööde head tava. Töö käigus ei kasutata keskkonda reostavaid materjale ega keskkonnaohtlikke aineid. Uuringuga ei reostata ega võeta põhjaveid ega tekitata normatiive ületavat müra või tolmu. Tööks kasutatakse tehnikat, mis on läbinud tehnilise ülevaatuse. Geoloogiliste töödega olulist negatiivset keskkonnamõju ei kaasne.

Uuringuruumi teenindusala asub tasase reljeefiga alal, kus maapinna absoluutne kõrgus jääb ligikaudu 130 m abs. kõrgusele. Teenindusalal ja ümbritseval alal on rohumaa. Ligikaudu 50 m kaugusele lõuna poole jääb Kasetuka talu elamu ja teised hooned. Teenindusalast ligikaudu 100 m kaugusele kagu suunda jääb Männa talu elamu. Teenindusala piirneb kirdest Ojaveere ja läänest Tamme maaüksuse maatulundusmaaga, loodepiiril Mäeveere maaüksuse mäetööstusmaaga. Viimasel asub Kolleri-Saverna kruusamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokk 2 aT, mille piires omab kaevandamise luba nr KL-512048 TREV-2 Grupp AS.

Geoloogilised välitööd toimuvad lühiajaliselt (maksimaalselt 2 - 3 päeva) päevasel ajal tööpäevadel, millega ei häirita oluliselt kohalikke elanikke. Mõju ei ulatu väljapoole uuringuruumi teenindusala või on väheoluline. Kolleri VII uuringu puhul jääb Kasetuka maaüksusel (85603:001:0621) asuv eluhoone teenindusala piirist ligikaudu 50 m kaugusele. Kavandatavad uuringupunktid jäävad elamu lähedale. Kuigi uuringupuuraugu või kaevandi rajamine on lühiajaline (kuni paar tundi), võib sellega kaasneda müra, mis ületab elamu juures

kehtestatud päevase aja piirnormi. Kui Kasetuka maaüksusel asuva maja elanikud on uuringute ajal kodus, tuleks neid töödest ja võimalikust häirivast mürast teavitada. Vajadusel teha töid ajal, kui elanikke kodus pole.

Uuringuruumis läbiviidaval geoloogilisel uuringul puudub mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Kuna uuritav maavara on eraomandis ja ei ole teada asjaolusid, mis nimetatud vastuolu võiksid põhjustada, ei ole tegevus vastuolus riigi huvidega.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud.

Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Kasetuka talu OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 10.04.2023).

Eelnevale tuginedes võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Tiit Rahe 56215670
tiit.rahe@keskkonnaamet.ee